

ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ว่าด้วยจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่พระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้สถาบันอนุญาโตตุลาการ มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนให้บริการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท โดยวิธีอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับตามที่ตราไว้ต่อท้ายข้อบังคับนี้ในกระบวนการอนุญาโตตุลาการภายใต้สถาบันอนุญาโตตุลาการ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการมีอำนาจจัดวางระเบียบหรือหลักเกณฑ์ จริยธรรมของอนุญาโตตุลาการและอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่การปฏิบัติตามข้อบังคับ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีข้อเรียกร้องว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้คณะกรรมการคณะอนุญาโตตุลาการ มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร

ประธานกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ว่าด้วยจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ

พ.ศ. 2558

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับเกี่ยวกับจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ เพื่อเป็นข้อแนะนำและแนวทางปฏิบัติแก่อนุญาโตตุลาการ ทั้งในด้านการปฏิบัติหน้าที่และการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของอนุญาโตตุลาการภายใต้การดำเนินงานของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรม และถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย ให้เป็นที่ประจักษ์ว่าได้ปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดครบถ้วน สถาบันอนุญาโตตุลาการจึงได้จัดทำข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยจริยธรรมอนุญาโตตุลาการขึ้น

หมวด 1

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 1 ประมวลจริยธรรมอนุญาโตตุลาการนี้ ให้ใช้บังคับกับอนุญาโตตุลาการภายใต้การจัดการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

หน้าที่ทางจริยธรรมอนุญาโตตุลาการนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อมีการตอบรับการตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการและต่อเนื่องไปตลอดกระบวนการอนุญาโตตุลาการจนกระทั่งมีคำชี้ขาดให้แก่คู่พิพาททุกฝ่าย

เมื่ออนุญาโตตุลาการยอมรับการตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการไม่พึงถอนตัวหรือยกเลิกการเป็นอนุญาโตตุลาการก่อนกระบวนการอนุญาโตตุลาการจะเสร็จสิ้น เว้นแต่จะถูกบังคับให้ถอนตัวหรือยกเลิกการเป็นอนุญาโตตุลาการซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่สามารถกระทำต่อไปได้อนุญาโตตุลาการสามารถถอนตัวหรือยกเลิกการปฏิบัติหน้าที่ได้ถ้าคู่พิพาทไม่ชำระค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการตามที่ตกลงกันได้

หมวด 2

อุดมการณ์ของอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 2 อนุญาโตตุลาการต้องดำรงไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ยุติธรรมของกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 3 อนุญาโตตุลาการต้องไม่เสนอตัวต่อคู่พิพาทเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง แต่อาจแสดงเจตนาไว้เป็นการทั่วๆ ไปต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการได้

ข้อ 4 บุคคลใดจะรับเป็นอนุญาโตตุลาการก็ต่อเมื่อเชื่อว่าตนมีความรู้ความเชี่ยวชาญเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยปราศจากอคติอุทิวเวลาและเอาใจใส่ต่อกระบวนการพิจารณา และทำคำชี้ขาดได้โดยเรียบร้อย รวดเร็ว และเป็นธรรม

ข้อ 5 บุคคลใดซึ่งอาจจะถูกคัดค้านได้ตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ หรือเมื่อมีเหตุประการอื่นที่เกี่ยวกับตัวบุคคลนั้นอันอาจทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไม่ควรรับเป็นอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 6 อนุญาโตตุลาการไม่ว่าจะมาจากการแต่งตั้งของคู่พิพาทฝ่ายใด จะต้องวางตนเป็นกลางและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระ และให้ความเป็นธรรมแก่คู่พิพาททั้งสองฝ่าย

ข้อ 7 อนุญาโตตุลาการต้องไม่กระทำการเกินขอบอำนาจตามข้อตกลงที่คู่พิพาทให้ไว้ และต้องไม่กระทำน้อยกว่าที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติตามหน้าที่ลุล่วงไปโดยสุจริต

ข้อ 8 ภายหลังจากได้รับแต่งตั้งจนกระทั่งกระบวนการอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดอนุญาโตตุลาการไม่พึงเข้าไปมีความเกี่ยวพันกับคู่พิพาทฝ่ายใดไม่ว่าด้านธุรกิจ อาชีพหรือความสัมพันธ์ทางครอบครัว อันอาจทำให้คู่พิพาทเกิดความสงสัยอันควรในความเป็นอิสระหรือเป็นกลางของตนในการปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการได้

หมวด 3

จริยธรรมในการเปิดเผยข้อเท็จจริง

ข้อ 9 ในการดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางและอิสระ บุคคลใดได้รับการร้องขอให้ป็นอนุญาโตตุลาการก่อนที่จะเข้ารับหน้าที่จะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเป็นหนังสือต่อสถาบัน คู่กรณีหรืออนุญาโตตุลาการคนอื่นตามแบบที่สถาบันกำหนดในข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

(1) ผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในผลของการอนุญาโตตุลาการ

(2) ข้อเท็จจริงใดอันเกี่ยวกับการเงิน ธุรกิจอาชีพความสัมพันธ์ทางครอบครัวหรือทางสังคมไม่ว่าในอดีตหรือปัจจุบัน ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระและเป็นกลาง ข้อเท็จจริงเหล่านี้ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับอนุญาโตตุลาการเอง สมาชิกในครอบครัว นายจ้าง หรือผู้ร่วมธุรกิจของตนหรือที่มีความเกี่ยวข้องกับอนุญาโตตุลาการคนอื่น คู่พิพาท ตัวแทนของคู่พิพาท หรือบุคคลซึ่งอาจเป็นพยานในกระบวนการพิจารณา

ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นข้อเท็จจริงที่อนุญาโตตุลาการได้ทราบอยู่ก่อนแล้วหรือภายหลังการเริ่มกระบวนการอนุญาโตตุลาการก็ตาม

หมวด 4 จริยธรรมในเรื่องการถอนตัว

ข้อ 10 ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดคัดค้านหรือร้องขอให้อนุญาตตุลาการถอนตัวโดยสาเหตุแห่งความไม่เป็นอิสระหรือไม่เป็นกลาง อนุญาตตุลาการควรถอนตัว เว้นแต่ถ้าอนุญาตตุลาการพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุผลในการคัดค้านไม่เป็นสาระหรือเจตนาประวิงเวลาและเห็นว่าตนสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้ขาดคดีได้อย่างเป็นกลางและยุติธรรม ทั้งการถอนตัวจะก่อให้เกิดความล่าช้าหรือค่าใช้จ่ายแก่คู่พิพาทฝ่ายอื่นโดยไม่จำเป็น หรือจะขัดขวางต่อความยุติธรรม

หมวด 5 จริยธรรมในการติดต่อสื่อสารกับคู่พิพาท

ข้อ 11 เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในข้อสัญญาอนุญาตตุลาการหรือโดยข้อตกลงของคู่พิพาท อนุญาตตุลาการไม่ควรสนทนาหรือติดต่อคู่พิพาทหรือผู้แทนคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยลำพังในประการที่อาจก่อให้เกิดความสงสัยในความเป็นอิสระและเป็นกลางของตนได้ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(1) การสนทนานั้นได้กระทำในเวลาและสถานที่ทำการพิจารณาคดี หรือสถานที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างอื่น แต่อนุญาตตุลาการจะต้องแจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบเกี่ยวกับการสนทนานั้นในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ และต้องไม่วินิจฉัยในเรื่องนั้นไปก่อนที่คู่พิพาทฝ่ายที่ไม่อยู่จะได้มีโอกาสแสดงความเห็นของตนเสียก่อน

(2) ได้รับแจ้งนัดโดยชอบแล้วคู่พิพาทฝ่ายใดไม่มาในการพิจารณา อนุญาตตุลาการอาจสนทนาในเรื่องคดีกับคู่พิพาทฝ่ายที่มาไปตามลำพังได้

(3) คู่พิพาททุกฝ่ายยินยอม

อนุญาตตุลาการจะสนทนากับคู่พิพาทหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคู่พิพาทฝ่ายใดก่อนที่สถาบันจะได้แจ้งการตั้งอนุญาตตุลาการไปยังคู่พิพาททุกฝ่ายไม่ได้

ข้อ 12 อนุญาตตุลาการต้องไม่รับของขวัญ ของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดจากคู่พิพาทฝ่ายใด ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

หมวด 6

จริยธรรมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ข้อ 13 ในกรณีที่ข้อกำหนดอนุญาตตุลาการหรือข้อตกลงระหว่างคู่พิพาทไม่ได้กล่าวไว้เป็นอย่างอื่น อนุญาตตุลาการพึงดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ ในลักษณะที่ให้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกับคู่พิพาททุกฝ่ายโดยคำนึงถึงหลักแห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ

ข้อ 14 อนุญาตตุลาการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง อุทิศเวลา เอาใจใส่ต่อกระบวนการพิจารณาไม่สร้างภาระหรือค่าใช้จ่ายแก่คู่พิพาทโดยไม่จำเป็นและทำคำชี้ขาดให้เร็วที่สุด

ข้อ 15 อนุญาตตุลาการต้องเคารพต่อสิทธิและให้ฟังความจากคู่พิพาทและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเสมอภาค ตลอดจนให้คู่พิพาทมีโอกาสเสนอข้อเท็จจริงสนับสนุนข้ออ้างของตนมากที่สุด เพื่อให้อนุญาตตุลาการได้รับฟังข้อเท็จจริงและข้อโต้แย้งที่น่าเสนอทั้งหมด รวมถึงการอภิปรายทั้งหลายที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดี เพียงพอที่จะเข้าใจข้อพิพาทได้อย่างถูกต้อง เว้นแต่ข้อสัญญาอนุญาตตุลาการหรือข้อตกลงของคู่พิพาทจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ 16 อนุญาตตุลาการพึงเตรียมการดำเนินกระบวนการพิจารณาไว้ให้พร้อม ออกพิจารณาตรงตามเวลาไม่เลื่อนการพิจารณาโดยไม่จำเป็น และควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อ 17 ในกรณีที่มีอนุญาตตุลาการมากกว่าหนึ่งคน อนุญาตตุลาการจะต้องให้อนุญาตตุลาการคนอื่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา

หมวด 7

จริยธรรมในการทำคำชี้ขาด

ข้อ 18 อนุญาตตุลาการต้องชี้ขาดคดีด้วยความเป็นธรรม ใช้ดุลพินิจที่เป็นอิสระในการวินิจฉัยคดีและไม่ยอมให้อิทธิพลใดมีผลกระทบต่อคำชี้ขาด

ข้อ 19 อนุญาตตุลาการต้องชี้ขาดในประเด็นข้อพิพาททุกประเด็น แต่จะชี้ขาดเกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาตตุลาการหรือคำขอของคู่พิพาทไม่ได้

อนุญาตตุลาการต้องปฏิบัติหน้าที่ในการทำคำชี้ขาดด้วยตนเอง

ข้อ 20 ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการหลายคน ในการประชุมปรึกษาคดี อนุญาโตตุลาการทุกคน ต้องเตรียมคดีนั้นล่วงหน้าอย่างถี่ถ้วนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย อนุญาโตตุลาการทุกคนจะต้องร่วม พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและเหตุผลประกอบ และพึงเคารพในความคิดเห็นและเหตุผลของกันและกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ คำชี้ขาดที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม

ข้อ 21 คำชี้ขาดจะต้องมีคำวินิจฉัยที่ตรงตามประเด็นแห่งคดี ให้เหตุผลแจ่มชัดและสามารถ ปฏิบัติตามได้ ใช้ภาษาเขียนที่ดี ใช้โวหารที่รัดกุมเข้าใจง่าย ข้อความอื่นใดอันไม่เกี่ยวกับการวินิจฉัยประเด็นแห่งคดี โดยตรง หรือไม่ทำให้การวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวชัดเจนยิ่งขึ้น ไม่พึงปรากฏอยู่ในคำชี้ขาด

ข้อ 22 ในกรณีที่คู่พิพาทตกลงระงับข้อพิพาทกันได้ และขอให้อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดตาม ข้อตกลงนั้น อนุญาโตตุลาการอาจกระทำมิได้ต่อเมื่อข้อตกลงนั้นไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย และต้องระบุไว้ด้วยว่าคำชี้ขาด ดังกล่าวมาจากความตกลงของคู่พิพาท

ข้อ 23 หลังจากได้ทำคำชี้ขาดแล้วอนุญาโตตุลาการไม่ควรให้มีกระบวนการพิจารณาใดๆ ต่อไปอีก เว้นแต่จะเป็นกระบวนการที่กำหนดไว้โดยข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการหรือโดยกฎหมาย

หมวด 8

จริยธรรมในเรื่องการรักษาความลับ

ข้อ 24 กระบวนพิจารณาให้กระทำโดยลับ และไม่ว่าในเวลาใดๆอนุญาโตตุลาการจะต้องไม่นำ ข้อมูลที่ได้มาในระหว่างการพิจารณาและคู่พิพาทระบุว่าเป็นความลับไปใช้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

ข้อ 25 อนุญาโตตุลาการต้องไม่ให้ผู้ใดทราบถึงแนวการวินิจฉัยของตนก่อนทำคำชี้ขาด และไม่ให้ผู้ใดทราบผลคำชี้ขาดก่อนส่งสำเนาคำชี้ขาดให้คู่พิพาท ทั้งจะต้องไม่เปิดเผยคำชี้ขาด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจาก คู่พิพาท

หมวด 9
จริยธรรมในเรื่องค่าตอบแทน

ข้อ 26 อนุญาตตุลาการพึงมอบหมายให้สถาบันทำความตกลงเรื่องค่าตอบแทนกับคู่พิพาทก่อนมีการตั้งอนุญาตตุลาการและอนุญาตตุลาการไม่พึงทำความตกลงกับคู่พิพาทฝ่ายใดในเรื่องค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมไม่ได้ เว้นแต่สถาบันและความทุกฝ่ายจะได้ให้ความยินยอมโดยชัดแจ้ง
